

AURKIBIDEA

0.-Sarrera	2. or.
1.- Ikasleen eskubideak	4. or.
2.- Ikasleen betebeharrak	7. or.
3.- Elkarbizitza arautegia	8. or.
4.- Zuzenketa neurriak	14. or.
5.- Jantokia	16.or.

SARRERA

Arautegi hau, “Euskal Autonomi Erkidegoko ikastetxe ez unibertsitarioetako ikasleen eskubide eta betebeharrei” buruzko, abenduaren 2ko 201/2008 Dekretuaren markoaren barruan (EHAA 240. zenb. – 2008ko abenduaren 16an) ulertu eta aplikatu behar da, eta gure Ikastetxeko Heziketa Proiektuan jasota dago, **Jesusen Lagundiaren Ikastetxetako Misioaren eta Ikusmoldearen** espirituekin.

MISIOA

- ✓ **Heziketa Zentro** kontzertatua gara, denei irekitakoa, **Loiolako Ignaziok** zuen, Jainkoaren, munduaren eta gizakiaren esperientzian inspiratuta, eta Jainkoaren Maitasunaren eta pertsonen arteko Maitasunaren **Berri Onaren aldarrikapenarekin** konprometituak.
- ✓ **Gure ikasleak, gure lanaren erdiguneak**, pertsona orekatuak izatea da gure xedea: beren ahalmenen arabera intelektualki jantziak, haztera irekiak, besteentzako zerbitzuan, eta gizarteak aurkezten dizkien erronkei aurre egiteko gai izango direnak.
- ✓ Heziketa lan hau familiekin eta gizartearekin **partekatzen** dugu, Euskal Herriaren eta bere kulturaren eta hizkuntzaren testuinguruan.
- ✓ Gure **kudeaketa**, erantzukidetasunean eta etengabeko hobekuntzan oinarritzen da, **etengabeko prestakuntzan diharduten langile kualifikatuekin**, eta behar bezalako baliabideak ditugularik.

IKUSPENA

- ✓ **Bermedun** ikastetxea izatea, eta bere esperientzia historikotik eta Ignazioren herentziatik, gure herriko errealitate kultural, sozial eta politikoan **konprometituta** dagoena.
- ✓ **Irekia** eta topalekua, eta **elkarrizketa eraikitzailea**.
- ✓ **Konfiantza** sortzen duena bere:
 1. **Bikaintasun akademikoagatik**:
 - Berritzailea, pedagogia aldetik
 - Zorrotza eta eroso, bakoitzaren ahalmenen garapenean
 - Ikasleria eleanitzaren sustatzailea
 2. **Kudeaketa eraginkorragatik**, oinarritzen baita:
 - erantzukidetasunean
 - prozesu eta baliabide desberdinen etengabeko hobekuntzan
 - finantza oreka bilatzean
- ✓ Besteei **boluntario eta zerbitzu esperientziak** emanez jarraitzen du pastoraltza, kultura, aisialdiko eta kirol jardueretan.

Arautegi honek, beraz, askatasuna, errespetua, tolerantzia, integrazioa, partaidetza eta kritika gaitasuna sustatu behar ditu, besteak beste. Baina baita erantzukizuna ere, norbere ahalmenen garapenean eta besteen zerbitzura jartzeko gaitasunean.

Dokumentu honen arauak, adierazitako printzipioen zehaztapen praktikoa eta laguntza eraginkorra izatea nahi da, proposatutako helburuen lorpenerako.

Lehen hezitzaileak gurasoak direla jakinik eta langintza horretan gu haien lankide garelara, jakinean egon behar dute, beraz, arautegia aplikatzerakoan (arautegiaren eta jokatzeko eraren berri emanez), berorren betetzeko moduetan, beren seme-alaben aldetik betebeharrak haustekak diren portaerak gertatzen direnean.

Gurasoak lankide izatea komeni da, neurri zuzentzaileak finkatuz, gure lehen irakaskuntza lana oztokatzen duten neska-mutilen oinarritzko gaitasun sozialak eta hiritarrak lortzeko bidean.

Ikasle guztiek dute, arautegi honetan aitortutako balioak eta printzipioak ezagutzeko eskubidea eta betebeharra, eta baita horietan heztekoa ere.

Ikasleak beren eskubideez baliatuko dira, beren betebeharren, eta hezkuntza komunitateko gainerako kideen eskubide-aitormenaren eta errespetuaren kaltetan izan gabe.

Heziketa elkarte osoak zuzengarri izan daitezkeen jokabideen ezaupidea izatea bermatzeko, ikasleei, eta baita guraso edo hauen legezko ordezkariari ere, dokumentu honen edukia gogoraraziko zaie ikasturte bakoitzaren hasieran, tutoretzaren bidez.

1.- IKASLEEN ESKUBIDEAK

I. HEZIKETA INTEGRAL BATEN ESKUBIDEA.

- 1- Beren nortasunaren garapen osoa lortzen lagunduko dien prestakuntza eskubidea. Adibide batzuk aipatuko ditugu eskubide honek zer esan nahi duen adierazteko:
 - Prestakuntza, eskubideen eta askatasunen errespetuan, eta tolerantzian jardunez.
 - Ezaupideak, ohitura intelektualak eta lan-teknikak lortzea.
 - Ikasleen aldetik, beren kultur nortasuna aurkitzea, Euskal Herriko kide gisa.
 - Bakerako, askatasunerako eta herrien arteko lankidetzara eta solidaritate ideien sustapenerako prestakuntza.
 - Afektibitatearen, norbere autonomiaren, auto-estimua eta besteekin harremanak izateko gaitasunaren garapena.
 - Partaidetza, hezkuntzaren kalitate-hobekuntza.
- 2- Ikasleek eskubidea dute beren dedikazioa, ahalegina eta errendimendua aitortuak eta objektiboki baloratuak izan daitezen.
 1. Ebaluazio irizpideak eta gutxienezko helburuak ezagutzeko eskubidea.
 2. Irakasleei kalifikazioei buruzko argibideak eskatzeko eskubidea. Irakasleek ikastetxean gordeko dituzte probak, lanak eta ariketak, ikasturteko edozein unetan eskura egon daitezkeen, eskola garai guztian zehar eta, gero, ezohiko azken deialdiko kalifikazioen erreklamazio epea igaro bitartean.
- 3- Errespetu eskubidea, beren kontzientzia askatasunarenganako eta beren uste ideologiko, erlijioso eta etikoenganako. Eskubide hau era honetan bermatuko da:
 - Ikasleriaren manipulazio ideologikoa edo propagandazkoa saihestuko duen irakaskuntza emanez.
 - Ikasleen kritika gaitasuna sustatuz.
 - Ikastetxeko hezkuntza Proiektuaren berri emanez.
- 4- Beren osotasun fisiko, psikiko eta morala errespetatua izateko eskubidea, eta baita beren duintasun pertsonala ere, behin ere tratu umiliagarri edo iraingarrien tresna izan ez daitekeelarik.
- 5- Eskolaren, bokazioaren eta lanbidearen orientazioa jasotzeko eskubidea.

II. ESKOLA OREKATZAILE BATEN ESKUBIDEA.

- 1- Hezkuntzako maila desberdinetara iristeko aukera berdinen eskubidea: Derrigorrezkoak ez diren mailetan ez da, norberaren behar besteko probetxua edo ikasteko gaitasuna ez den beste mugarik izango
- 2- Diskriminatua ez izateko eskubidea, jaiotza, arraza, hizkuntza, sexua, ahalmen ekonomikoa, maila soziala, uste politiko, moral edo erlijiosoak, edo baita ezintasun fisiko edo psikikoak direla tarteko.
- 3- Ikasleek hezkuntza esparruan babes sozialerako eskubidea dute, familiako ezbeharretan edo istripu kasuetan.

III. PARTAIDETZA ESKUBIDEA.

- 1- Parte hartzeko eskubidea, Ikastetxeko funtzionamenduan eta bizitzan, eskola jardueran eta bere kudeaketan, indarrean dauden Hezkuntza Legeen eta geure Arautegiaren arabera.
 - 2- Talde edo Sail bakoitzaren partaidetza, gelako Ordezkarien eta Ordezkariordekoen bidez egiten da. Ordezkari hori benetakoa eta eraginkorra izan dadin honako arauak erabakitzen dira beren aukeraketa eta eginkizunetarako:
 - a) Gelako Ordezkariak eta Ordezkariordekoak, gelako ikasle guztien artetik zuzeneko eta isilpeko botoz hautatu behar dira. Hautaketa saioa seriooki egina izan dadin eta heziketa balioa izan dezan, gerora bere adin nagusiko hauteskunde prozesuetan parte hartzeko, epealdi bat erabakiko da, ordezkarien eginkizunak aztertzeko, hautatuak izatean hartzen diren konpromisoak ezagutzeko eta kargu hori betetzeko egokien iruditzen zaizkien ikaskideen izaeraren ikerketa egiteko.
 - b) Gelako ordezkarien egitekoak: **Beren ordezkariak, guztien onerako erabili behar dute, eta denek babestu eta errespetatu beharko dute (Ikaskide eta irakasle).**
- Gelako eledunak eta ordezkariak izango dira:**
- Irakasleekin hitz egiteko ardura izango dute, maila orokorrean sor daitekeen edozein arazo konpontzeko.
 - Tutorearekin lankidetzan estuan arituko dira gelaren funtzionamenduari iritziak trukatzeko.
 - Gelaren ordezkariak dira ebaluazioetan (taldeko ebaluazioetara joango dira, **DBH 3. eta 4.** mailetan).
 - Irakasleren bat faltako balitz, tutoreari edo irakasle taldeko norbaiti, bere faltaren berri emango diote irakasle-gelan.

- 3.- Ikasturte bateko Ordezkari eta Ordezkariordeko taldeak Ikasturteko Ordezkari Kontseilua osatzen du. Kontseilu honek Koordinatzailearekin batera, ikasturteko kontseilua osatzen du, berei dagozkien gaietarako.
 - Ordezkarien kontseilu hau Ikasturteko Arduradunak deitu eta zuzenduko du, ebaluazio bakoitzean behin gutxienez.
- 4.- DBH 1. eta 2. mailako Ordezkarien Kontseiluak DBH I. zikloko Ordezkarien Kontseilua osatzen du.
DBH 3. eta 4. mailako Ordezkarien Kontseiluak DBH II. zikloko Ordezkarien Kontseilua osatzen du.
- 5.- Derrigorrezko Bigaren Hezkuntzako ikasleek bi ordezkari dituzte Ikastetxeko Eskola Kontseiluan, Erakunde honi dagokion Legearen eta Arautegiaren arabera (Erakunde honen eginkizunak eta funtzionamendua jaso).
Ordezkarien Kontseiluko kideak horiekin harremanetan egotea komeni da (Eskola Kontseilua biltzen den aldiro batzartuko dira, han erabilitako gaien berri jakiteko eta, era berean, ordezkariak gelari informazioa emateko).
- 6.- Ikasleek biltzeko eskubidea dute, Euskal Eskola Publikoaren legearen 44. artikulua aitpatzen dituen laguntza neurriak jaso ditzaketan elkarteak sortuz. Elkarte hauek Ikastetxearen Gogo-oinarriak onartu beharko dituzte.
- 7.- Ikasleek espresio askatasunerako eskubidea dute, gertakari akademiko, kultural edo sozialen aurrean, ezadostasun espresiorako aukera barne. Ezadostasunak talde izaera duenean, ikasleen ordezkariak bideratuko dute.
Ezadostasun hori, erakundeek bezala hezkuntza Komunitateko kide orok merezi duten errespetuz adierazi behar da.
Idatzizko adierazpenaz baliatzeko, lekuaren eta unearen baimena eskatu behar zaio Koordinatzaileari.
- 8.- Ikasleek ikastetxean biltzeko aukera izango dute, heziketa edo prestakuntza helburuak izan ditzaketan eskola edo eskolaz kanpoko ekintza-izaera duten jardueretarako. Horretarako, dagokion baimena eskatu beharko dute, jarduera akademikoen garapen normalean eragina izatea eragotziz, eta erakundeek eta eragina jasan dezakeen pertsona orok merezi bezalako errespetua bermatuz.
Ordezkarien eta ikasle guztien ardura izango da batzarrak eta asanbladak, errespetuz, egiaz, elkarrizketa giroan eta eraginkortasunez burutzea.

2.- IKASLEEN BETEBEHARRAK.

I. ERRESPETATU BEHARRA DAGO GAINERAKOEN ESKUBIDE-JARDUNA.

Ikasleek Heziketa Elkarteko gainerako kideen eskubide eta askatasun-jarduna errespetatu beharra daukate.

Betebehar hau honako **eginbehar** hauetan zehazten da:

1. Errespetatu behar dira, kontzientzia askatasuna, ideologia, erlijio eta etika mailako uste sendoak, eta baita Hezkuntza Elkarteko kide guztien duintasuna, osotasuna eta intimitatea ere, gerta daitezkeen gatazka egoerak konpontzeko bide baketsuak bakarrik erabiliz, ikaskideekin beti tolerantzia eta solidaritate jarrerak mantenduz, eta heziketa elkarteko gainerako kideen eskubideen jarduna sustatuz.
2. Ikasleek ez dute erabiliko hezkuntza elkarteko ezein kideren aurkako irain, mehatxu edo gaizki esateko adierazpiderik.
3. Ikasleek ez dute eskola eremuan grabaketarako bitartekorik erabiliko, ikastetxeak antolatutako jarduerak horien erabilera eskatu ezean, kasu hauetan ere, ez dute heziketa elkarteko inoren grabaketarik egingo, bere gogoz kontrara edo bere onespenez gabe.
4. Hezkuntza Elkarteko kiderik ez da diskriminatuko, jaiotza, arraza, sexu, ideologia, hizkuntza, kultura, erlijio edo beste ezein zirkunstantzia pertsonal edo sozialengatik.
5. Ikastetxeko Heziketa Proiektua errespetatu.
6. Ikastetxeko Arautegia bete, Arautegi honetan gure Zikloarentzat zehazten dena.
7. Ikastetxeak zure esku jartzen dituen instalakuntzak, altzariak eta material didaktikoa errespetatu eta behar bezala erabili.
8. Aktiboki parte hartu eta lankide izan irakaskuntzaren, eskola orientazioaren eta ikastetxeko elkarbizitzaren garapenik onena laguntzeko. Hautatuak izan direneko ordezkaritza karguak duintasunez betetzea eskatzen du honek, denen onaren alde eta Ikastetxearen helburuen alde lan eginez.
9. Heziketa elkarteko beste kideen jabegoak eta norberaren gauzak errespetatu eta, testu liburuak eta gainerako material didaktikoak, erabiliak izateko baldintza egokietan mantendu. Ikasleek erantzukizuna da, instalazioetan, altzarietan edo ikastetxeko nahiz lagunen gauzetan egindako kaltea konpontzea, nahita edo

utzikeria larriz egina izan denean. Egin behar diren konponketen gastuen kargu egingo dira, txandaka, beren gurasoak edo ordezkari legalak arduradun ordezkatzaille izango direlarik.

10. Ikasleek, ikastetxeak ezarri dizkien heziketa neurri zuzentzaileen barruko ekintzak bete beharra daukate.

II. IKASTEKO BETEHARRA.

Ikastea ikasleen oinarrizko betebeharra da. Beren gaitasun pertsonalei eta ematen diren ezaupideei probetxua ateratzea eskatzen du, beren garapen pertsonalik onena eta prestakuntza intelektual eta profesional egokia lortze aldera. Eginbehar orokor hau ondorengo betebeharretan zehazten da:

- 1- Puntualtasunez joan eskolara, eskolako egutegian erabakitako jardueretan parte hartu eta ezarritako ordutegiak errespetatu. Ikasle batek absentismo esanguratsua daukala sumatzen denean, ikastetxeak, heziketa agintarien eta tokiko erakundeen jakinean ipiniko du gertakaria, eskola absentismoa errotik kentzeko, administrazio eta erakunde guztien lankidetzaz lortze aldera.
- 2- Irakasleak gelan ematen dituen azalpenak, arretaz entzun eta proposatzen dituen jarduera didaktikoak egin.
- 3- Irakasleek agindutako lanak egin.
- 4- Ikaskideen ikasteko eskubidearen jarduna errespetatu.
- 5- Ikasgelan solidarioak izan, denen aprobetxamendurako aldeko giroa sortzerakoan, eta geletan jokabide aztoratzaileak saihestu.

3.- ELKARBIZITZA ARAUTEGIA.

Adierazitako edozein eginbehar ez betetzea beti da, gutxienez, jokabide ezegokia, zuzendu egin beharko dena kasu guztietan, eta elkarbizitzaren aurkako jokaeratzat edo elkarbizitza larriki kaltetzen duen jokaeratzat hartuko da, bere eskubideen jardunak eta eginbeharrak betetzeak heziketa elkarteko gainerako kideei eragiten dielako.

Ikastetxeko irakasle guztiek, beren hezitzaile zeregina beteaz, gelan edo ikastetxeko beste instalakuntzetan egindako jokabide ezegokiak zigortu ditzakete, eta zigortu behar dituzte, zuzenean beren ardurapean daudenean, eta hitzez errieta egingo dio, unean bertan, elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren batean aurki lezakeen edozein ikasleri, eta zuzendariarengana aurkezteko aginduko, unean bertan baita ere.

Aurrez esandakoaren kaltetan izan gabe, Zuzendariari, edo arautegiaren arabera bere ordezkari dagoenari dagokio elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren baten aurkako neurri zuzentzaileak aplikatzeko eskumena.

Ondoren biltzen diren jokaerak ere zuzendu egin behar dira, ikastetxez kanpo edo eskola-orduz kanpo gertatzen direnean, ikastetxeak antolatutako jarduera osagarri edo eskolaz kanpokoetan gertatzen badira. Halaber, eskola-jardunarekin kausa-ondorio harremana frogatzen den guztietan beti zuzendu beharko dira.

Ikasleria osoari exijitu ahal izango zaio errespetuzko tratua, heziketa elkarte osoarenganako eta baita, une jakinetan, heziketa lanean lankide diren (begiraleak, hizlariak etab.) beste langile guztienganako ere.

3.1. PUNTUALTASUNEZ ESKOLA ETA IKASTETXEAREN HEZIKETA EKITALDIETARA.

Garrantzitsua da behartzea bere alderdi hezitzaileagatik. **Irakaslea da bere gelako puntualtasunaren arduradun, eta bidezko mugen barruan lortu behar du. (PROPOSAMENA: geletan ordulariak jarri)**

Jokabide ezegokiak dira: Justifikatu gabeko puntualtasun falta, ez errepikatuak.

Errepikatuak diren puntualtasun faltan kasuan, Tutoreari dagokio, hasiera batean, parte hartzea. Tutoreak ikaslearekin eta bere familiarekin hitz egingo du, jokabide hori zuzentzen saiatzeko, neurri zuzentzaileetara iritsi baino lehen. Gaiak izaera larriagoak hartuko balitu, klaustroari jakinaraziko dio tutoreak, eta kontsulta egingo du hartu beharreko neurriak hartzeko.

** Justifikatutako puntualtasun faltan kasuan, ikasleak bere justifikazioa ekarriko du, idatziz, hutsegitea gertatu ondorengo eskola-egun bateko epean.*

3.2 ESKOLARA ETORTZEA.

Eskolara etortzea eta Ikastetxeak antolatutako eta/edo sustatutako ekitaldietara etortzea beharrezkoa da.

Jokabide ezegokiak dira: Eskolara edo eskola jarduera osagarrietara, justifikatu gabe egindako falta ez errepikatuak.

Eskolara ez-etortzeak irakasle bakoitzak kontrolatzen ditu, eskolara etortze orrian, eta baita puntualtasun faltak ere. Irakasle bakoitzak sinatzen du orrian eskola bakoitzaren ondoren. **Irakasleak exijitu egin behar du orria eta zer sinatzen duen jakin.**

Tutoreak arduradunarengandik jasoko du egunean eskolara etorri ez direnen orria, bera izango delarik Ebaluazio batean, eskolara ez-etortzeen kontua eramango duena, dagokion Ebaluazio saioan horren berri emanez.

Justifikatu gabeko faltatzat hartuko dira hurbileko azterketa bat prestatzeko aitzakian, edo oporren aurreko egunetan eta ondoren egiten diren hutsegiteak. Horrelakoetan, eta hutsegite hori gertatuko balitz, azterketan ez onartzea izango da emango den neurri zuzentzailea.

** Ikasleren batek egun bat baino gehiago huts egingo balu, Tutoreak huts egitearen arrazoiez informatu egin behar du, familiari deituz.*

3.3 IRAKASLEEI ETA IKASTETXEKO LANGILEEI ERRESPETUA.

Jokabide ezegokiak dira:

- Irakasleen edo agintari akademikoen esanak ez betetzea, horrekin batera, mespretxu, irain edo nahita egindako diziplina-eza ez dagoenean, eta baita beren zereginetan diharduten ikastetxeko gainerako langileen oharrei kasurik ez egitea ere.
- Heziketa elkarteko kideen aurkako jarrera, keinu edo begirunerik gabeko hitzak.
- Ikastetxeko langileei gezurra esan edo gezurrezko informazioa ematea, heziketa elkarteko kideren bati kalte egiten ez diotenean.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- Agintari akademikoei edo irakasleei egindako desobedientzia ekintzak, diziplinarik ezarekin edo adierazpen iraingarri, mespretxu, erronka edo mehatxuekin batera doazenean, edo baita beren zereginetan diharduten ikastetxeko gainerako langileei ere.
- Ikaskideen edo heziketa elkarteko beste kideen aurkako mehatxu edo iraintzeko adierazpideak, edo baita heziketa elkarteko gainerako kideen aurkako keinu edo jarrerak, zalantzarik gabe, eraso ahalegin edo mehatxu gisa uler daitezkeenean.
- Heziketa elkarteko edozein kideren aurkako eraso fisikoa, ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzeko jokabidetzat har ez daitekeenean.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Diziplina ezaren edo obedientzia ezaren ekintza esplizituak, ezarritako neurri zuzentzaileak betetzeari uko egitearekin batera, eta baita heziketa elkarteko kideen aurka oso iraingarri edo mingarritzat hartzen diren adierazpideak ere, hitzez, idatziz edo baliabide informatiko edo ikus-entzunezkoen bidez eginak.

3.4 IKASKIDEENGANAKO ERRESPETUA:

Jokabide ezegokiak dira:

- Kalifikaziorako balio duten azterketa, proba edo ariketetan kopiatzea edo kopiatzen uztea, edo baimendu gabeko materialak edo tresnak erabiltzea bertan.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- Bestearen ohore, intimitate eta irudiaren eskubideak ez errespetatzea, berak aurrez berariaz adierazitako onespenei gabe grabazio-bideak erabiliz.
- Besteari, indarkeria fisikoa erabili gabe, berak eskubidea duen zerbait egitea eragozteko, era berean, indarkeria erabiltzera iritsi gabe, bere borondatearen aurkako zerbait eginaraztea.
- Jokabide ausartegiengatik arriskua sortu, zauri fisikoak eragin ditzaketen objektuak erabiliz.
- Diskriminazioa suposa dezakeen edozein ekintza edo jokabide, jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun egoera, kultura, erlijioa, sinesmena, ideologia edo bakoitzak izan dezakeen beste edozein egoera edo zirkunstantzia dela bide.
- Aurrez adierazitako jokabide ezegokietako baten errepikapena, hiruhilabeteko berean hiru aldiz izateraino.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Heziketa elkarteko gainerako kideen aurkako eraso fisikoa, zauritzeko arrisku larriarekin.
- Bestearen ohore, intimitate eta irudiaren eskubideak ez errespetatzea, berak aurrez berariaz adierazitakoaren kontra grabazio-bideak erabiliz.
- Elkarbizitzaren aurkako diren jokabide oro, elkartearen edo nahitako publikitatearen zirkunstantziak bat egiten badute, dela ahoz, idatziz edo informatikaren bidez, edo baita eskola-jazarpen egoeraren batean parte hartzen dutenean ere.

3.5 IKASTETXEKO EDO IKASKIDEEN MATERIALAREN ERRESPETUA:

Denok, irakasle nahiz ikasle, ardurak hartu behar ditugu zentzu honetan, ahal dugun ikasgela, korridore eta patio ordenatu eta txukunenak izateko, geure ekarpena eginez.

Jokabide ezegokiak dira:

- Ikastetxeko hornikuntza elektronikoa, mekanikoa, telefonikoa, informatikoa edo beste edozein motatakoa, berariazko baimenik gabe erabiltzea.

- Ikastetxeko lokalak, bertako materialak edo heziketa elkarteko gainerako kideen objektu eta gauzak hondatzea, asmo txarrez izan gabe, zabarkeria hutsez egiten denean.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- Jakinaren gainean edo erabilera okerragatik, kalteak eragin direnean, ikastetxeko lokaletan, altzarietan, materialetan edo dokumentuetan, edo heziketa elkarteko gainerako kideen gauzetan, eta ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideak ez direnean.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Bandalismo ekintzetan parte hartzea edo instalazioetan, ikastetxeko ondasunetan, bertako langileei, beste ikasleei edo hirugarrengoei kalteak eragitea.
- Dokumentu bat edo eskola erregistro bat kaltetzea, trukitzea edo aldatzea, nola idatzizkoan ala informatikoan, eta baita dokumentu akademikoak baimenik gabe ezkutitzea edo erretiratzea ere.

3.6 JABETZAREN ERRESPETUA

Jokabide ezegokiak dira: Ikaskideen gauzak intentziaz erabiltzea haien gogoz kontra.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira: Objektuen bat lapurtzea.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira: Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokaera errepikatzea eta altzariak, instalazioak edo pertsonak bortxatuz objektuak lapurtzea.

3.7 IKASTETXEAREN IZAERAREKIN LOTURA DUTEN IDEIA ETA EKINTZEN ERRESPETUA .

Jokabide ezegokiak dira: Alderdi hauen aurka, errespetu faltazko lehen portaera denean, garrantzi gutxikoa.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira: Hutsegite arina errepikatzea edo errespetu faltazko portaera garrantzitsua denean.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira: Hutsegite larria errepikatzea edo errespetu faltazko portaera oso garrantzi handikoa denean.

3.8 LANGIROA.

Irakaslearen edo eskola-lagunen jarduera akademikoa errespetatu behar da, eta arreta eta ahalegin akademikoa erakutsi (lanak aurkeztu, geletara material egokia ekarri...)

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- Azterketa ereduak edo erantzunen kopiak lapurtzea, edo baita banatu, saldu edo erostea ere.
- Nota-orria edo beste edozein dokumentu aldatzea, edo baita gurasoentzat edo legezko ordezkariarentzat diren irakasleentzako oharak ez eramatea ere.
- Ikastetxeko jardueren garapen normala aldatzen duten justifikazio gabeko ekintza indibidualak edo talde mailakoak, ikaskideen ikaste eskubidea benetan oztopatzen dutenean.
- Ikastetxean eta eskola orduetan ikus-entzunezko aparatuak eta/edo elektronikoak (mp3, gameboys, mugikorrak, ipod...) erabiltzea. Erabilera hori emango balitz irakasleak kendu egingo dio tutore edo gurasoak bila etorri arte. Salbuespen gisa, irakasleak onartu dezake aparatu hauen erabilera, beti ere ikasgelako lan tresna gisa.
- Hezkuntza Komunitateko kide guztiek dute beren irudia eta intimitatea errespetatua izateko eskubidea. Eskubide honen aurkako edozein ekintza bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidetzat joko da.

3.9 OSASUNAREN ZAINTZA.

Higienearen aurkako ekintza da, gelan, korridoretan, eskaileretan edo ikastetxeko beste lekuetan erretzea, eta beste ikaskideei kalte egin diezaieke. Horregatik dago Eusko Jaurlaritzako Osasun eta Hezkuntza sailek debekatua.

Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:

- Eskola orduetan, geletan janariak edo edariak hartzea, edo baita ikastetxeko esparruan erretzea ere.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Heziketa elkarteko kideen osasunarentzat eta osotasun pertsonalarentzat oso kaltegarriak izan daitezkeen jokaeretara kitzikatzea, baita eredu emanen ere, hala nola, tabako, alkohol eta droga kontsumoen bidez.
- Zauriak eragiteko arrisku larria duten liskarrak edo jokabide erasokorrak eragitea, edo beroretan nahastea.

3.10 GELATIK EGOZTEA.

Ahal dela ez da eskolatik inor egotzi behar, oso muturreko kasuetan izan ezik, kurtsoko gainerakoentzat eragozpenak eragin ditzakeelako eta ikasle berarentzat denbora galtzea delako.

Gelatik egoztea ezinbestekoa bada, kontuan izan behar da oso zigor larria eta ezohikoa dela gelatik egoztea, azkeneko irtenbidea dela, ez lehenbizikoa.

Gelatik egoztea gertatzen bada, jarduera positiboren bat edo galdutako denboraren errekupezioa egitea proposatuko du irakasleak.

Irakasleak, era berean, eskolara etortze-orrrian gelatik egoztearen arrazoiak idatziko ditu.

Ikasle bat Ebaluazio berean bi aldiz izan bada gelatik egotzia, dagokion tutoreak familiari jakinaraziko dio.

Ebaluazio berean ikasle bat **hiru aldiz izan bada egotzia** eskola-jardunetik kanpo utziko da **egun baterako**.

Gelatik egoztea behin eta berriro gertatuko balira, elkarbizitzaren aurkakotzat edo ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideetat hartuko dira.

4.- HEZIKETA NEURRI ZUZENTZAILEAK

Ikastetxeko Heziketa Elkartearen bizitza ez dago irizpide arauzale baten bidez markatua, baizik elkarbizitzak, elkarrekiko konfiantzak eta laguntasun giroak izan behar dute nagusi. Nola nahi ere, ikastetxea indarrean dagoen legeriaren menpe dago eta, beraz, ekintza zuzentzaileak aipatu Dekretuan adierazitakoaren arabera aplikatuko dira. **Jokabide ezegokiak** irakasleek eta tutoreek zuzenduko dituzte, ikaslearen pertsonarekiko errespetuzko eta laguntzeko harreman positiboa mantenduz, beti ere, ondorengo neurri hauetakoren bat edo gehiagoren bidez:

- Jokabide ezegoki zehatzaren eta bere ondorioen inguruko gogoeta.
- Jokabide ezegokiaren aitortza, horren ondorioz kaltetuak izan daitezkeen pertsonen aurrean.
- Ikasketa jarduerak egitea eta jokabide zuzenaren bideak barneratzea.
- Hondatutako materiala ordezkatzeta edo konpontzea.
- Jokabide ezegokiarekin lotura duen eskolako lanen bat egitea.

Elkarbizitzaren aurkako jokabideak zuzentzeko, zuzendariak, ondorengo jokabide hauetakoren bat edo batzuk erabil ditzake:

- Elkarbizitzaren aurkako jokabide zehatzaren eta bere ondorioei buruzko gogoeta, eta zuzentzeko orientabideak.
- Idatzizko ohartarazpena, bertan, tutorearen edo, bere kasuan, gaiko irakaslearen txosten zehatza sartuko delarik.
- Ohartarazpena gurasoen edo legezko ordezkarien aurrean.
- Ikaslea taldez edo gelaz aldatzea, aldi baterako edo behin betirako.
- Heziketa lanak, edo eragindako kalte materialen konponketako lanak egitea, edo, behar balitz, ikastetxeko jardueren hobekuntza eta garapen lanak, lan hauek elkarbizitzaren aurkako jokaerarekin zerikusia duten neurrian.
- Gai bat edo gehiagoren eskoletara, edo eskolaz kanpoko jarduera edo zerbitzuetara joateko debekua, gurasoekin elkarbizitza izan bitartean, ez hiru egun baino gehiago.
- Eskolaz kanpoko jardueretan parte hartzeko eskubiderik gabe uztea, ez hiru hilabete baino gehiago.
- Eskolaz kanpo izango diren jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubiderik gabe uztea, ez hiru hilabete baino gehiago.

Kasu guztietan ere beharrezkoa izango da ikaslearen alde aurreko entzunaldia. Ikastetxeko jardueretan parte hartzeko eskubiderik gabe uzten denean, beharrezkoa izango da gurasoen edo legezko ordezkarien entzunaldia ere.

Zuzendariak zuzendu ditzake, **ikastetxean elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideak**, aurreko puntuan jasotzen diren puntuetako bat edo gehiagoren bidez, eta baita ondorengo beste hauekiko edozein erabiliz ere:

1. Heziketa lanak, edo eskolako jarduerak hobetzeko edo garatzeko izan daitezkeenak, edo eragindako kalte materialak konpontzeko lanak eskola-orduz kanpo egitea.
2. Gai bat edo gehiagoren eskoletara joateko eskubiderik gabe uztea, hiru egunetik hogeirako tartean, ebaluazio jarraitua galdu gabe horregatik.
3. Ikastetxera etortzeko eskubiderik gabe uztea hiru egunetik hogeirako epean, izendatzen zaizkion prestakuntza jarduerak dagokion irakaslearen kontrolpean egiteko betebeharrarekin.
4. Ikastetxez kanpoko eskolaz kanpoko jarduera osagarrietan parte hartzeko, edo zerbitzu jakin batzuk erabiltzeko eskubiderik gabe uztea, ikasturtea amaitu bitartean ere iraun dezakeelarik.

Artikulu honetako 2, 3 eta 4 apartatuetan jasotzen diren neurriak, erabil daitezke, elkarbizitzaren aurkako jokaera larriak zuzenduko ez balira 1. apartatuan adierazitakoak aplikatu arren.

Ikaslea, alde zuzenetik, ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideengatik zuzendu behar izan bada, behin baino gehiagotan ikasturte berean, ikaslearen matrikula beste ikastetxeren batera aldatzeko proposa diezaiolke zuzendariak administrazioari. Heziketa administrazioak erabakiko du gertakarien aurrean zer egin behar den.

Ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duen jokabidea, ikastetxeko irakasleren baten bortxa edo erasoaren denean, zuzenean proposa daiteke aipatu aldaketa, ikaslea aurrez zuzendu beharrean izan ez bada ere. Heziketa administrazioak erabakiko du gertakarien aurrean zer egin behar den.

Neurri hauek hartzeko orduan, ikaslearen jokabidean eragina izan dezaketen zirkunstantzia pertsonal eta sozial guztiak hartu behar dira aintzat, irakasleei edo zuzendariari, ikaslearen eginbeharrak betetzearen garrantzia behar bezala ulertu eta baloratzeko balio diezaizkieten.

Hartu behar diren gainerako izapide eta neurrietan, eta arautegi honetan jaso ez direnetan, Eusko Jaurlaritzaren, 2008ko abenduaren 16ko data duen, ikasleen eskubide eta betebeharren dekretura joko dugu.

5.- JANTOKIKO ERABILERA

Zuzentasuna mantendu behar da kanpoko portaeran, jaterakoan eta auto-zerbitzua erabiltzerakoan.

Hutsegitez hartuko da:

- **Arina:** lehen ekintza negatiboa/k
- **Larria:** hutsegite arina errepikatzea edo ekintza negatibo oso garrantzitsua.
- **Oso larria:** hutsegite larria errepikatzea edo ekintza negatibo oso garrantzitsua.